A°. 1839. N°. 19.

DONDERDAG, DEN 7den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIEN.

(11534) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 8sten Maart 1839, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De *helft* in het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Keizerstraat*, bekend onder La. D. No. 165, Oude Wijk en La. C. No. 126, Nieuwe Wijk; aankomende P. J. NOIZEUX.

Voorts: *MEUBELAIRE GOEDEREN*; aankomende W. H. R. T. KRUIJTHOFF.

Paramaribo, den 2 *Maart* 1839.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(11535) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, *belast met de vervolging der nalatige Belastingschuldigen*, zal op Vrijdag den 8sten Maart 1839, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slavin *Sabanna*; aankomende MACHIEL ISAK DE VRIES.

De Slaven *Johannes* en *Januarij*; aankomende E. M. F. WATSON.

De Slavin *Antje*; aankomende A. S. van BREUKELERWAARD.

Paramaribo, den 2 *Maart* 1839.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

PARAMARIBO, *den* 7 *Maart* 1839.

*** Op *HEDEN MORGEN* inschrijving der 36 VATEN *SUIKER*, van Plantaadje *Picardie*. (11539)

☞ VENDU:

HEDEN NADEMIDDAG ten 4 ure, ten huize naast den Heer J. G. FONSECA Fz., aan het *Kerkplein*. (12439)

Paramaribo, den 7 *Maart* 1839.

HEIDEMANS & MONK

hebben ontvangen per Kapt. J. C. ATKES:

Aardappelen, Kasseer Kaas, Kasseer Vleesch, dito Worst, dito Tongen, dito Vet in potten, Banket in flesschen, Engelsche en Fransche Mostard, Augurkjes, Olijven, Pruimen, Rozijnen en Korinten in stoopen, Wijn-Azijn in pullen, Patent- en Lijn Olie, Witlood, Wijn-Kurken.

Een *nieuw assortiment* GEBLOEMDE-, WITTE- en GECOULEURDE NETELDOEK en DOEKEN, 10/4 Batist Katoen, Shirtings, Printers, Vriesch Bont, blaauw gestreept Nankings, Huismans- en Bielefelder Linnen, zwarte Canafas, Schotsch Batist, witte- en gekleurde Kamerdoeken, effe-, geborduurde-, zwarte-, rose- en geele Tulen, Zijde-, Katoen- en Linnen Zakdoeken, gekleurde Gordijngoed en Franjes, Katoen en Gaze Mans-, Vrouwen en Kinderen Kousen, Sokken en Handschoenen.

EFFE-, WITTE- en GEMERKT SATIJN, TAFFEN, GEBROCHEERDE GROS DE NAPLES, KREPPEN in alle kleuren, *nieuw modische* Dames Kleeden, Linten, Bouquetten, Kanten Kragen en Manteltjes, Kanten en Gazen Voiles, Zijde en Kreppen Shwals, Echarpen en Doekjes, Centures, Heeren- en Dames zwarte- en witte *à jour* Zijde Kousen, korte- en lange Zijde- en Kabretten Dames Handschoenen, Schotsch Batist Strooken, Zilverfint en dito Kanten.

Zijde Dames Toeren, Gouden- en Vergulden Hemden Knoopjes, Kinder Nekkammen, Palmerijn, Amandel-, Rose- en SCHEERZEEP in PORSELEINE POTTEN, Eau de la Vendel Ambrée, fijne Pomade, Macasser-Olie en Huile Antique, Flesschen- en Glazen Bakken, Damborden en Schaakspellen, Quadrille-Doozen, gebronsde Tafel- en Muurlampen, Pennen- en Tafelmessen.

Supra fijne Rokken, Jassen, Broeken en Vesten, Vilte-, Zijde- en Neger Hoeden, Kinder Baretten en Petjes, Laarzen, Mans-, Jongens-, Vrouwen-, Meisjes- en Kinderen Schoenen en Pantoffels.

Geelhechte Houwers, Schoppen, Houweelen en Dulhouwers, enz. enz.

(10547)

(10546) Aangebragt per de *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. C. ATKES, en te bekomen in het *PAKHUIS* van

D. ALETRINO,

aan de *Watermolenstraat*, naast den Heer N. J. C. BAARS:

DIVERSE *PROVISIEN STUKGOEDEREN* en *DRANKEN*, en alles wat verder tot eene geassorteerde CARGA behoort.

(9909) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* om 9 uren verkoopen:

PROVISIEN, STUKGOEDEREN, GOUD-, VERLAKT en meer ander GOED, om verkoop-rekening te sluiten.

Als mede 1 en 1½ dm. KOPIE PLANKEN van de Houtgronden *Hanover* en *Quapibo*.

(11503) C. F. VAN CASTEREN, is voornemens voor eenen korten tijd de Kolonie te verlaten.

ERRATA:

In de Advertentie van den Exploicteur bij het Geregtshof alhier, wegens verkoop van drie Slaven, aankomende COBA OOSTERHUIJZEN, (geplaatst in de Courant van Maandag den 25 Februarij jl.), is in de Zegelnummer een DRUKFOUT ingeslopen; *staat*: 89905; *moet zijn*: 9905.

MENGELINGEN.

Over het Nut van de verbetering der gelegenheid om te reizen.

Iemand, die uit noodzakelijkheid reist, kan zijne gewone bezigheden niet verlaten, zonder opoffering van een gedeelte van het voordeel, hetwelk hij van zijne dagelijksche bezigheden trekt: zijne vertering op de reis is gelegen *en* in het geld, dat hij uitgeeft, *en* in den tijd, welken hij verliest. En deze tijd kan voor hem zoo groote waarde hebben, dat hij de gelegenheid, om van de geschikste middelen, die strekken kunnen, om spoedig aan de plaats zijner bestemming te komen, gebruik te maken, nimmer te duur koopen zal. In dit geval kan de snelheid van den togt gebillijkt worden door de bijzondere omstandigheden van den reiziger.

Hetgeen wij van een enkel mensch gezegd hebben, laat zich met gelijk regt van de geheele bevolking zeggen. Hoe vlijtiger en werkzamer een volk is, des te kostbaarder is ook de tijd voor hetzelve. De gemakkelijkheid, om van de eene plaats tot de andere spoedige gemeenschap te hebben, wordt alzoo in een beschaafd land voor den opmerker eene juiste maat, om de vlijt, de nijverheid en den rijkdom van deszelfs bewoners te doen kennen.

Bijaldien het vermenigvuldigen en het verbeteren van middelen, om te reizen, een zeker bewijs opleveren van de algemeene welvaart, zal men ons vergunnen, een oogenblik onze aandacht op Frankrijk te vestigen, om aan te toonen, door welke oorzaken en in hoeverre dit gedeelte of liever dit gevolg van onze nijverheid zich in onze dagen zoo aanmerkelijk heeft uitgebreid.

Voor vijftig jaren bestonden de meeste onzer wegen reeds, en waren toen in eenen toestand, welken men aan den tegenwoordigen gelijk mag stellen; maar de rijtuigen voor algemeen gebruik, welke dagelijks over deze wegen reden, waren steeds dezelfde, als die, welke men genoodzaakt geweest was te gebruiken, toen de wegen nog bijna onbruikbaar waren. Het getal van deze rijtuigen was daarenboven nog bepaald door het verleenen van het uitsluitende privilegie, om dezelve op verschillende wegen daar te stellen. — De Heer *Thurgot*, welke niet gevreesd heeft, de afschaffing der gilden te vorderen, vreesde ook niet, om deze voorregten aan te vallen. Hij liet in het jaar 1775 de oude postwagens *(coches)* door nieuwe vervangen, namelijk door die soort van rijtuigen, welke men *diligence* noemt, wegens de snelheid van derzelver vaart, in vergelijking met de gevaarten, die voor dezelve plaats maakten. Men beoordeelde deze verandering als eene gevaarlijke nieuwheid. Evenwel bleven de reizigers, die hierdoor eene groote besparing in hunnen tijd vonden, zich bedienen van de voordeelen, welke men hun aanbood, en dus zag men, dat deze vernieuwing zeer goeden opgang maakte.

Verre van de mededinging te vreezen, wordt dezelve door de algemeene nijver-

heid uitgelokt, en het is gewis aan het vrijstellen van deze mededinging, in het oprigten van publieke rijtuigen, dat wij derzelver volmaaktheid te danken hebben. Een voorbeeld, bij toeval gekozen, zal een juist denkbeeld kunnen geven van hetgene wij in dit opzigt gewonnen hebben.

Omtrent het midden der vorige eeuw kwam een reiziger van Parijs naar Lyon met den postwagen eerst op den tienden dag na zijn vertrek op de plaats zijner bestemming; tegenwoordig leggen de *diligences* dezen zelfden weg in zes en dertig uren af, en men betaalt voor eene plaats den gematigden prijs van twee en zeventig franken.

In beide gevallen is het nuttige gevolg hetzelfde, dat is: het overbrengen van eenen reiziger tot op honderd en twintig mijlen afstands; maar de oorzaak van dit gevolg, dat is te zeggen, het produkt van de kracht van beweging, berekend naar den tijd van de zelfs werking, is voor den postwagen uitgedrukt door het getal 500, en voor de *dilicenge* door het getal 185, zoodat de wezenlijke besparing van tijd, en daardoor van geld, hetwelk wij door het verbeteren van de gelegenheid, om te reizen, genieten, tegenwoordig 66 ten 100 is.

Deze besparing is nog veel meer op andere wegen: de postkoets, bij voorbeeld, van Rouaan besteedde eertijds drie dagen om van daar naar Parijs te komen, en men betaalde vijftien franken voor de plaats; tegenwoordig betaalt men niet meer, en men is slechts 12 of 13 uren onderweg; men wint dus wezenlijk 80 ten 100; zoodanige voordeelen moeten natuurlijk het gebruik van dergelijke rijtuigen vermeerderen en uitbreiden.

De Maantempel in Oost-Indië.

Toen de Muhamedanen in het begin der elfde eeuw in Oost-Indië drongen, vonden zij nog eenen tempel der maan, die aan grootte en pracht zijns gelijken niet had. Hij stond in de provincie Guzuratte, en naar denzelven stroomden de vrome Hindoes, want zij meenden, dat de zielen der dooden alle terstond na den laatsten ademtogt derwaarts trekken, en een nieuw ligchaam naar hare verdiensten moesten aannemen; alsook, dat de ebbe en vloed slechts een offer was, hetwelk de Oceaan den God der maan bragt. Zes en vijftig hooge zuilen droegen het gansche gewelf van dezen tempel, alle met kostbare steenen bezet. In het midden van den tempel stond het steenen afgodsbeeld, vijf ellen hoog en twee ellen in den grond. Toen de Muzelmansche overwinnaar *Mahmud* in 1024 binnen kwam, sloeg hij hem met zijnen knods den neus af, en beval, het vernielde beeld deels naar zijne residentie Ghizny, deels naar Mekka en Medina te brengen. Eene menigte Braminen boden hem eenen grooten hoop gelds, als hij van de verdere vernieling der afgoden wilde aflaten, en zelf de Bevelhebbers van het leger werden derzelver voorspraak. Met het vernielen der afgodsbeelden is nog niet de afgodsdienst afgeschaft, zeiden zij. Beter zal het zijn, het goud te nemen, om ware geloovigen met aalmoezen te ondersteunen. *Mahmud* meende echter, dat, ofschoon dit woord niet gansch ongegrond was, hij toch daardoor bij het nageslacht den naam van *beeldenhandelaar* bekomen zou, en hij heette dan toch liever *beeldenstormer*. Zijne soldaten gingen met het verwoesten der afgoden voort. Het lijf dier beelden was hol en met diamanten, robijnen en paarlen gevuld, die meer waard waren, dan de door de Bramins gebodene som. Want van alle zijden kreeg deze tempel geschenken. Dikwerf kwamen er twee tot drie honderd duizend pelgrims. Van de Vorsten van Hindostan had hij twee duizend dorpen gekregen, welker inkomsten de priesters trokken. Hiertoe behoorden twee duizend Bramins en er waren vijf honderd danseressen, drie honderd muzikanten en drie honderd barbiers, welke de geloovigen schoren, eer zij in het heilige werden toegelaten. Zelfs de Vorsten achtten het geenszins beneden zich, dikwerf hunne dochters aan dezen tempeldienst te wijden. Alle dagen werd het afgodsbeeld twee maal met koud water uit den Ganges gewasschen, niettegenstaande de Ganges vele honderd mijlen van daar vliette. Eene gouden keten hing van den top des torens naar beneden, dragende eene klok, die het volk tot het gebed riep. Genoeg, *Mahmud* de Veroveraar vond meer goud en juweelen, als ooit in eenen koningschat waren geweest, want rondom het afgodsbeeld stonden nog eenige duizenden kleine beelden van dien aard van goud en zilver in menigerlei gedaante en grootte.

GEDACHTEN.

Geeft men der ondeugd, die zich immer eenen weg wil banen, toe — zij zal met zoo veel snelheid voortrukken, dat men eindelijk zich zelven geen middel ter beteugeling zal weten te verschaffen.

Volg altijd de inspraak van uw geweten: zij is het onbedriegelijke kompas, dat bestendig naar de pool der deugd trekt, en naar welke de levenskoers moet worden ingerigt.

Hij, die zich door zijne driften laat beheerschen, is eenen man gelijk, die met eene fakkel tegen den wind inloopt en gestadig in gevaar is zich te branden.

Werkzaamheid versterkt het ligchaam, ontwikkelt de vermogens der ziel en weert kwade gedachten en verkeerde lusten.

Die jaren, welke gij u niet zult kunnen herinneren, zijn de schoonste van uw leven.

Verzet u niet tegen den lasteraar en bediller uwer goede daden; wat niet uwe klagten, niet uw geweldig verzetten tegen hem, maar uwe loffelijke bedrijven zijn de beste wederlegging. Denk dikwijls aan het versje:

> Als laster pijlen op u schiet,
> Leer die geduldig dragen:
> Het zijn de slechte vruchten niet,
> Waaraan de wespen knagen.

Het is beter tusschen twee vreemden dan tusschen twee vrienden te regten; want men is zeker, dat men zich onder de eerste, den eenen tot vriend, en onder de laatste den anderen tot vijand maakt.

Eene weldaad is eene daad van goedwilligheid, welke men bedrijft om anderen vermaak te verschaffen en daardoor zelf vermaak te genieten.

Wacht u voor den vleijer, hij is een onzigtbare jager, die zelden zijn schot mist.

Publieke Veilingen.

Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen.

Dingsdag, 5 Maart 1839.

1o. De KOFFIJ- en KAKAO-PLANTAADJE *TIJROL*, gelegen aan de rivier Saramacca, met derzelver SLAVEN, GEBOUWEN en verder TOEBEHOOREN; aankomende den Boedel MARIA E. ROTHE Wed. JOHN EVANS. — Niet geveild.

2o. Het HUIS en ERF, La. E. No. 333, in de Hoogestraat; aankomende den Boedel J. C. HAENEL. — *f* 205. — E. J. S. STUGER.

3o. Het HUIS en ERF, La. E. No. 276; in de Princestraat; aankomende den Boedel BLANCA van DAVILAAR. — *f* 885. — J. P. TAFARES.

4o. Het bloote ERF, in de Wanicastraat; aankomende den Boedel J. J. VAN HEIJNINGEN. — *f* 20. — J. HELB.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 28sten Februarij 1839, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Elyza Henrietta Hunten, dochter. Maria Bardina Louis, dochter. — Regina Charlotte Nichenke, dochter. — Lunette Cohen Lobatto, Echtgenoot van Daniel Coronel, zoon. — Johanna Wilhelmina Maria van Fuchs, zoon. — Christina Henriette Kenswil, zoon. — Saratje van Duchesse van Meijer, zoon. — Louiza Salomons, Echtgenoot van Jacques Lionarons, zoon. — Johanna Bassano, dochter. Gerardina Johanna van Suijlen; zoon. — Charlotte Rinke, Echtgenoot van Jan Adolf Frederik Stierling, zoon. Finette Tabor, dochter. — Maria Magdalena Nieuwlant, dochter. — Susanna Gardina Muller, Echtgenoot van Johan Willem Becker, zoon. — Mimie van Elsperman, dochter. — Helena Maria Bankier, zoon en dochter. — Hendrina van der Sander, zoon. — Maria Susanna Palmhout, zoon. — Rebecca Bueno de Mesquita, Echtgenoot van Mordechai de la Parra, dochter. — Hendrietta Elisabeth Constantia, dochter.

LEVENLOOS GEBOREN: Het Kind van het Vrouwelijk Geslacht van Johanna Gesina Reiziger.

OVERLEDEN: Anna Philippa Maathlius van Bernard, 40 jaren. — Isaac Hangeorg C.uzee, ... j. Samuel Jacob Polak, 44 jaren. — Philippina Alexandrina, dochter van Jan Hendrik Zeegelaar en Christina Louiza Böhm, 4 jaren. — Christina Niebur, 34 jaren. — Johanna Frederica Louiza Suijders, 1 jaar en 9 maanden. — Jan Tuin, na gissing 53 jaren. Isaac Baruch Louzada, 56 jaren. — Elisabeth Jacoba, dochter van Willem Theodorus Krieger en Lucretia Martha Kaersenhout, 1 jaar en 7 maanden. Mozes Henriques Cotino, 59 jaren. — Anna Catharina Wolfhart, 43 jaren. — Christiaan François, zoon van Henriette Wilhelmina Maatstaf, 1 jaar en 8 maanden. — Willem Frederik, zoon van Susanna Rebecca Godefroy, 3 jaren. — Lodewijk Hendrik Louwerman, 17 jaren. — Jacob Scheib, 28 jaren. Judith Solis, wed. Jacob Fereijra, 62 jaren. — Jacques Lambertus de Bije, 53 jaren. — Betsy Rose de Lyon, 80 jaren. — Johannis Adolf, zoon van Johanna Hendriette Kummel, 5 jaren. — Charles Ottevaere, 23 jaren. — Abraham Adriaan van der Bilt, 19 jaren. — Maria Adolphina, dochter van Jaba van Faverey, 6 maanden. — Sine Thomson, 19 jaren.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den dezer, de Engelsche Sloep Pembroke, Kapt. John Blagrove, van Demerary, hebbende 4 dagen reis; Passagier: Mejufvrouw Jane Cruden.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het Nederlandsch Kofschip Hendrika, Kapt. H. K. Sietsman. — Adres bij Gebroeders Reijns. — Sluit medio Maart.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Noord-Holland, Kapt. H. K. Ruijl. — Adres bij Gebroeders Reijns. — Sluit 15 Maart.

Het gekoperd Driemast Galjootschip West Indien, Kapt. J. J. Boon. — Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 12 Maart.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Barkschip Mercurius, Kapt. C. Wessels. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 27 Maart.

Het gezinkt Schoener Kofschip de Zeevaart, Kapt. K. J. Haasnoot. — Adres bij Van West & de Hart.

Het gekoperd Tweedeks Fergatschip Wilhelmina Maria, Kapt. J. C. Atkes — Adres bij J. L. Gollée.

Naar Rotterdam.

Het Hoekerschip Voorwaarts, Kapt. G. Donn. — Adres bij J. M. Samson.

Naar Middelburg en Rotterdam.

Het Bargantijnschip de Koophandel, Kapt. F. Popken. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit 15 Maart.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.